

بازگشت ۱۰۰هکتار از جنگل های هیرکانی به طبیعت

تصرف ۱۰۰ هکتار از جنگل های باستانی هیرکانی در منطقه خان بیدین گلستان پایان یافت؛ عرصه ای ارزشمند که سندان به نام یکی از ارگان ها صادر شده بود و با ورود قاطع دستگاه قضایی و پیگیری های کارگروه ویژه مبارزه با زمین خواری، بار دیگر به منابع طبیعی بازگشت.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان در این باره گفت: «سند مالکیت ۱۰۰ هکتار از جنگل های انبوه هیرکانی در منطقه خان بیدین که به اشتباه به نام یکی از ارگان ها صادر شده بود با پیگیری کارگروه ویژه مبارزه با زمین خواری دادسرای مرکز استان به منابع طبیعی بازگردانده شد. علی اصغر نیکویی در گفت و گو با همشهری افزود: «یکی از دستگاه ها که در اراضی مستثنیات منطقه از قبل اسناد مالکیت عرصه هایی را داشت، عرصه های منابع طبیعی را هم به اشتباه جزو اراضی خود به حساب آورده بود که با پیگیری اداره کل منابع طبیعی و دریافت مجوز از تهران وارد عمل شدیم و پس از هماهنگی با دادستان شهرستان جلوی آن را گرفتیم.»

رئیس کل دادگستری گلستان نیز در این باره گفت: «با وجود اینکه این اراضی جنگلی بخشی از انفال و تحت مالکیت دولت بود، اما به اشتباه سند مالکیت به نام یکی از ارگان ها صادر شده بود که با پیگیری کارگروه ویژه مبارزه با زمین خواری دادسرای مرکز استان، این اراضی به منابع طبیعی بازگردانده شد.»

حیدر آسیایی با اشاره به اهمیت این اقدام در صیانت از حقوق عامه افزود: «این اقدام مانع از واگذاری و تخریب احتمالی یکی از زیست بوم های حساس شمال کشور شد و در ادامه برنامه های دادگستری گلستان برای جلوگیری از تعرض به منابع طبیعی اجرایی شد؛ برنامه ای که چند سالی است با تشکیل کارگروه ویژه در قالب شورای حفظ حقوق بیت المال در استان دنبال می شود.»

جنگل های هیرکانی با قدمتی بیش از ۴۰ میلیون سال، یکی از کهن ترین و ارزشمندترین اکوسیستم های جهان هستند. این میراث طبیعی ثبت شده در فهرست جهانی یونسکو، نقش حیاتی در تنظیم اقلیم، حفظ تنوع زیستی و تأمین منابع آبی دارد و حفاظت از آن وظیفه ای ملی و بین المللی است. جنگل های هیرکانی بعد از بیابان لوت دومین میراث طبیعی ایران است که در فهرست جهانی یونسکو ثبت شده است.

منابع طبیعی

چناری که خود را ترمیم می کند

سایه چنار ۷۰۰ساله ایستاده در دل کوه های کجور سال هاست محل دیدار اهالی، برگزار ی دورهمی ها و آیین های سنتی است. اهالی کینج این چنار کهنسال را بخشی از تاریخ و روح روستای خود می دانند به همین خاطر ثبت ملی این درخت در سال ۱۳۹۵ دلگرمی تازه ای به مردم روستا داد. امروز این چنار به نماد پایداری و هویت محلی تبدیل شده و نظر گردشگران داخلی و خارجی و علاقه مندان طبیعت بکر جنگل های هیرکانی را هم به خود جلب کرده است.

آنطور که مردم محلی می گویند، این درخت چنار کهنسال توانایی نادری دارد و تنه اش را ترمیم می کند. یک گیاه شناس و استاد دانشگاه در این باره می گوید: «چنار از جمله گونه های گیاهی است که اگر چند تنه آن کنار هم رشد کنند و نزدیک به هم باشند توانایی آن را دارند که با اتصال به یکدیگر تنه های مشترک خیلی بزرگی را ایجاد کنند.»

حسین آخانی در گفت و گو با همشهری درباره اینکه گفته می شود این درخت قدرت و قابلیت نادری برای ترمیم تنه خود دارد، توضیح می دهد: «درختان همیشه از قسمت بیرونی تنه رشد می کنند و قسمت داخلی تنه درخت تغییر نمی کند. این ویژگی مختص همه درختان است و چنار نیز این استعداد را دارد که به مرور زمان و در شرایط مناسب زیستی، پوسته بیرونی خودش را اصلاح کند. بنابراین اگر برای افراد محلی تغییرات در درخت و رشد و ترمیم تنه مشهود نیست، می توان نتیجه گرفت که شرایط مناسب و مورد نیاز برای زیست و رشد درخت مهیا نیست. همانطور که مشهود بودن رشد و تغییرات مثبت درخت، نشان دهنده شرایط مناسب زیست گیاه است.»

این گیاه شناس با اشاره به شرایط زیستی مناسب برای رشد چنار کهنسال روستای کینج می گوید: «چنار گونه ای است که باید در خاک های قابل زهکشی زندگی کند و به دلیل اینکه گیاه آب دوستی است، وجود جریان های آب سالم در اطراف آن به بقای چنار کمک می کند. بنابراین اگر جایی چنار قدیمی وجود دارد باید از جویبار، رودخانه و یا چشمه آبی که ممکن است صدها سال در کنار درخت جریان داشته محافظت شود و جریان آب پایدار بماند تا شرایط زیستی درخت برای رشد مهیا باشد.»

۸۰ درصد کشفیات تاریخی جعلی هستند

سردار حسن مهری، فرمانده یگان حفاظت وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کشور: از مجموع ۴۰ هزار قلم آثار تاریخی کشف شده در سال گذشته ۸۰ درصد جعلی بوده اند. تبلیغ و فروش گسترده انواع فلزیاب و آثار جعلی از جمله چالش های جدی پیش روی حفاظت از میراث فرهنگی است.

روزگار سخت تالاب نشینان

تالاب های ایران که زمانی معیشت هزاران نفر را تضمین می کردند، در چنگال خشکسالی گرفتار شده اند

مجدید جباری

روزنامه نگار

در حوالی دریاچه ارومیه، قایق های ماهیگیران زنگ زده بر خاک ترک خورده جامانده اند. در تالاب هور العظیم، نیزارهایی که زمانی مامن صیادان بودند، ۷۰ درصد تالاب ها یا خشک شده اند یا در

در تالاب بختگان، کشاورزان خسته

از زمین های بی محصول به فکر کوچ افتاده اند و در گاوخونی، زنجیرهای از معیشت سنتی از هم پاشیده است. تالاب های ایران روزگاری قلب تپنده حیات در مناطق خشک و نیمه خشک کشور بودند، اما حالا براساس اعلام سازمان های که زمانی مامن صیادان بودند، ۷۰ درصد تالاب ها یا خشک شده اند یا در

آستانه نابودی قرار دارند. خشک شدن تالاب های بزرگ ایران یکی پس از دیگری، فقط یک بحران زیست محیطی نیست؛ بلکه فاجعه ای اجتماعی و اقتصادی است که زندگی هزاران خانوار بومی را به چالش کشیده است. در قلب طبیعت ایران، جایی که تالاب ها روزگاری مامن پرندگان مهاجر و منبع حیات برای جوامع محلی بودند، اکنون سکوئی

غم انگیز حاکم است. تالاب های ایران که زمانی معیشت هزاران نفر را تضمین می کردند، در چنگال خشکسالی گرفتار شده اند. برای مردم محلی که زندگی شان به آب و خاک این تالاب ها گره خورده، خشک شدن این اکوسیستم ها نه تنها از دست رفتن طبیعت، بلکه پایان امرار معاش آنهاست.

برای احیای دریاچه ارومیه می گوید: «اجرای روش های جدید کشاورزی در حوزه های آبیاری، کشت محصولات کم آب و ر همچنین معیشت جایگزین در حوزه آبریز دریاچه ارومیه از راهکارهایی است که در سال های اخیر در حوزه آبریز این دریاچه اجرا شده است. دولت ژاین نیز برای اجرای طرح های کشاورزی پایدار در حوزه های آبریز ۳ تالاب ارومیه، شادگان و پریشان حدود ۱۳ میلیون دلار به ایران کمک کرده است. در این طرح ها، مشارکت جوامع محلی و کشاورزان منطقه اهمیت ویژه ای دارد. کاهش مصرف آب کشاورزی برای حفظ منابع آبی و افزایش بهره وری برای کمک به اقتصاد محلی از اهداف اجرای این برنامه هاست.»

کرمان

خشکیدگی تالاب هامون زندگی مردم محلی را دگرگون کرده و موجی از مهاجرت و بیکاری به راه انداخته است. یکی از نخستین قربانیان این بحران، زنان حصیرباف بودند که بانی های تالاب، صنایع دستی تولید می کردند. با

نابودی نیزارها، این منبع درآمد سنتی از بین رفته است. این تالاب که زمانی به دلیل آب شیرین و امکان صید ماهی، منبع درآمد اصلی ساکنان بود، اکنون به بیابانی خشک تبدیل شده و صیادی، کشاورزی و دامداری را غیرممکن کرده است.

کرمان

دریاچه زریوار کرستان زمانی یکی از زیباترین و پرآب ترین تالاب های غرب ایران بود و نقش مهمی در تأمین معیشت ساکنان مریوان داشت. صید ماهی، گردشگری بومی و کشاورزی اطراف آن، زندگی بسیاری از خانوارها را می چرخاند.

طی سال های اخیر اما کاهش بارندگی و بهره برداری بی رویه موجب کاهش شدید آب شده، زیستگاه ماهی ها را محدود و صیادی را با رکود مواجه کرده است. گردشگری نیز کاهش یافته و درآمد مردم محلی از این منبع را کاهش داده است.

اصفهان

تالاب گاوخونی بخش عمده ای از تالاب مهم گاوخونی در استان اصفهان که از زاینده رود تغذیه می شود، خشک شده و معیشت مردم محلی را دچار بحران کرده است.

فعالیت های وابسته مانند کشاورزی، دامداری، صید سنتی، حصیربافی و گردشگری که به آب و زیست بوم تالاب وابسته بودند با رکود و کاهش درآمد روبه رو شده اند.

خشکسالی و بی توجهی به حقابه تالاب، زندگی بسیاری از خانوارها را تهدید می کند و پیامد آن، مهاجرت از منطقه است.

سالانه ۵۰۰ هزار خودروی فرسوده در کشور باید اسقاط شود

احمد طاهری، سرپرست مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم: طبق قانون هفتم توسعه، دولت مکلف است سالانه ۵۰۰ هزار دستگاه خودروی فرسوده را از رده خارج کند. به طور متوسط، هر خودروی فرسوده حدود ۹ برابر یک خودروی غیرفرسوده آلودگی تولید می کند.

گزارش تصویری

بازگشت زندگی به ۷ تالاب

آبگیری برخی تالاب ها در پی بارندگی های امسال تأثیری نسبی بر معیشت مردم محلی داشته است. هر چند این آبگیری ها به اندازه کافی پایدار نیستند، اما دست کم فرصت هایی محدود برای کشاورزان و دامداران ایجاد کرده است تا بخشی از محصولات خود را بهتر برداشت یا آب شرب دام های خود را تأمین کنند. بازگشت آب به تالاب ها باعث شده تا برخی گونه های ماهی و پرندگان به طور موقت به این مناطق بازگردند که این موضوع می تواند در کوتاه مدت به صیادان محلی کمک کند. با این حال، نبود ثبات در آبگیری تالاب ها و احتمال بازگشت خشکسالی، همچنان نگرانی هایی برای آینده معیشت مردم ایجاد کرده است. به طور کلی، آبگیری تالاب ها تأثیر محدود و موقتی در بهبود شرایط زندگی مردم دارد و نیازمند برنامه ریزی و اقدامات پایدار برای حفظ و مدیریت منابع آب است.

خراسان

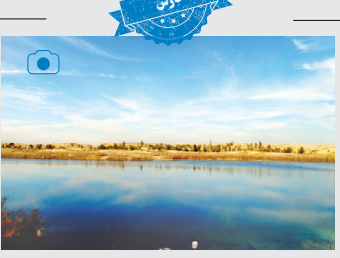
این تالاب در نزدیکی اهواز واقع شده، منبع تأمین آب کشاورزی است و مقصدی جذاب برای طبیعت گردی به شمار می آید. این تالاب امسال ۸۲ درصد آبگیری شد.

خراسان

این تالاب در سال های اخیر به دلیل خشکسالی و حفر چاه های متعدد در معرض خشکیدن قرار گرفت و به اکنون گردوغبار تبدیل شد، اما امسال ۵۸ درصد آبگیری شد.

کرمان

این تالاب با ۳۰ هکتار وسعت و تا ۲۰ متر عمق، آب شور دارد. در سال های اخیر، با وجود خشکسالی، وضعیت آبی آن نسبتاً مناسب گزارش شده است.

استان

این تالاب ها در شمال گلستان واقع شده اند و زیستگاه پرندگان مهاجر هستند. این تالاب ها با ارزش اکولوژیکی بالا در سال جاری به طور کامل آبگیری شدند.

اصفهان

این تالاب در نظرآباد استان البرز واقع شده و زیستگاه پرندگان مهاجر است. تالاب فصلی صالحیه، که در تابستان خشک می شود، امسال بعد از ۳۶ سال آبگیری شده است.

کرمان

این تالاب در یلدختر لرستان، زیستگاه پرندگان مهاجر بود، اما به دلیل خشکسالی و رهکشی، بخش زیادی از آن خشک شد. امسال اما ۳۵ هکتار از آن آبگیری شده است.

کاهش بارندگی به دلیل تغییرات اقلیمی، خشکسالی های بی درپی، برداشت بی رویه آب

برای کشاورزی، سدسازی های غیراصولی و آزادشدن حقابه تالاب ها از مهم ترین دلایل ایجاد بحران خشکیدن تالاب ها هستند. برای مثال تالاب هامون در سیستان و بلوچستان که به شدت به رودخانه هیرمند وابسته است به دلیل قطع حقابه از سوی افغانستان تقریباً به طور کامل خشک شده است. تالاب گاوخونی در اصفهان نیز که از زاینده رود تغذیه می شود فقط ۶۰ هکتار از مساحت ۴۷ هزار هکتاری اش رطوبت دارد و به کانون بالقوه گردوغبار تبدیل شده است. برای معرفی نمونه هایی از تالاب های ایران که به طور جدی تحت تأثیر بحران خشکسالی و مداخلات انسانی قرار گرفته اند، می توان به تالاب شاخص اشاره کرد که هر یک نمادی از چالش های زیست محیطی در مناطق مختلف کشور هستند.

تالاب ها چرا خشکیدند؟

مکت